UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kahdeksas jaosto)

4 päivänä helmikuuta 2021 *

Ennakkoratkaisupyyntö – Henkilöstö – Vanhuuseläkeoikeuksien siirtäminen – Euroopan unionin virkamiehiin sovellettavat henkilöstösäännöt – Liitteessä VIII oleva 11 artikla – Virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt, jotka palaavat alkuperäisen kansallisen viranomaisen palvelukseen sen jälkeen, kun he ovat olleet vapautettuja tehtävistään ja työskennelleet unionin toimielimessä

Asiassa C-903/19,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Conseil d'État (ylin hallintotuomioistuin, Ranska) on esittänyt 2.12.2019 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 10.12.2019, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

DQ

vastaan

Ministre de la Transition écologique et solidaire ja

Ministre de l'Action et des Comptes publics,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kahdeksas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja N. Wahl sekä tuomarit F. Biltgen (esittelevä tuomari) ja L. S. Rossi,

julkisasiamies: M. Campos Sánchez-Bordona,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Ranskan hallitus, asiamiehinään A.-L. Desjonquères, N. Vincent ja A. Ferrand,

– Euroopan komissio, asiamiehinään B. Mongin ja M. Brauhoff,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee Euroopan unionin virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen (jäljempänä henkilöstösäännöt) liitteessä VIII olevan 11 artiklan 1 kohdan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa vastakkain ovat yhtäältä DQ ja toisaalta ministre de la Transition écologique et solidaire (ekologisesta ja yhteisvastuullisesta siirtymävaiheesta vastaava ministeri) ja ministre de l'Action et des Comptes publics (julkishallinnon ja julkisen talouden ministeri) ja jossa on kyse DQ:n hakemuksesta, joka koskee hänen Euroopan unionin eläkejärjestelmässä saamiensa vanhuuseläkeoikeuksien vakuutusmatemaattisen arvon siirtämistä.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

3 Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen ja yhteisöjen muuta henkilöstöä koskevien palvelussuhteen ehtojen muuttamisesta 22.3.2004 annetulla neuvoston asetuksella (EY, Euratom) N:o 723/2004 (EUVL 2004, L 124, s. 1) toteutettiin henkilöstösääntöjen uudistus. Yksi kyseisessä asetuksessa säädetyistä uudistuksista liittyy sääntöihin, jotka koskevat vanhuuseläkeoikeuksien siirtoa.

4 Kyseisen asetuksen johdanto-osan 32 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”Irtisanomiskorvausta [oikeammin: erokorvausta] koskevia sääntöjä olisi muutettava eläkeoikeuksien siirtoa koskevien yhteisön sääntöjen huomioon ottamiseksi. Tämä olisi saatava aikaan oikaisemalla tietyt epäjohdonmukaisuudet ja lisäämällä joustavuutta.”

5 Henkilöstösääntöjen liitteessä VIII, jonka otsikko on ”Eläkejärjestelmää koskevat yksityiskohtaiset säännöt”, olevassa 11 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Virkamiehellä, joka on päättänyt tehtävänsä:

– siirtyäkseen sellaisen hallintoelimen, kansallisen järjestön tai kansainvälisen järjestön palvelukseen, joka on tehnyt sopimuksen unionin kanssa;

– toimiakseen palkattuna työntekijänä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana, minkä perusteella hän saa eläkeoikeudet eläkejärjestelmässä, jonka hallintaelimet ovat tehneet sopimuksen unionin kanssa,

on oikeus siirtää unionilta saamiaan vanhuuseläkeoikeuksia varsinaisena siirtopäivänä vastaava vakuutusmatemaattinen arvo sen hallintoelimen tai järjestön eläkekassaan taikka siihen eläkekassaan, josta virkamies saa palkattuna työntekijänä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana vanhuuseläkeoikeuksia.

2. Virkamiehellä, joka siirtyy unionin palvelukseen sen jälkeen kun hän:

– on eronnut tehtävistään kansallisen järjestön tai kansainvälisen järjestön hallinnossa,

tai

– lopettanut toimintansa palkattuna työntekijänä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana,

on mahdollisuus vakinaistamisensa ja sen ajankohdan välisenä aikana, jona hän saa oikeuden henkilöstösääntöjen 77 artiklassa tarkoitettuun vanhuuseläkkeeseen, suorituttaa unionille varsinaisen siirtohetken mukaan vakuutusmatemaattisesti laskettu pääoma, joka edustaa hänen edellä mainittuja palveluksia suorittamalla kartuttamiaan eläkeoikeuksia.

– –

3. Mitä 2 kohdassa säädetään, sovelletaan myös virkamieheen, joka on palannut palvelukseen 37 artiklan 1 kohdan b alakohdan toisessa luetelmakohdassa tarkoitetun muiden tehtävien tilapäisen hoitamisen päätyttyä sekä virkamieheen, joka on palannut palvelukseen henkilöstösääntöjen 40 artiklassa säädetyn henkilökohtaisista syistä myönnetyn loman päättyessä."

6 Mainitussa liitteessä olevassa 12 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Virkamiehellä, joka ei ole saavuttanut eläkeikää ja jonka palvelussuhde päättyy muusta syystä kuin kuoleman tai työkyvyttömyyden vuoksi ja jolla ei ole oikeutta vanhuuseläkkeeseen välittömästi tai myöhempänä ajankohtana, on palvelussuhteensa päättyessä oikeus

a) jos hän on ollut palveluksessa vähemmän kuin vuoden ajan eikä ole käyttänyt 11 artiklan 2 kohdassa säädettyä mahdollisuutta, erorahaan, joka on kolme kertaa peruspalkasta vanhuuseläkemaksuina pidätetty määrä vähennettynä määrillä, jotka on mahdollisesti maksettu muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen 42 ja 112 artiklan nojalla;

b) muissa tapauksissa 11 artiklan 1 kohdassa säädettyihin etuihin tai niitä vastaavan vakuutusmatemaattisen arvon suorittamiseen valitsemaansa yksityiseen vakuutusjärjestelmään tai eläkerahastoon, joka takaa, että
   i) pääomaa ei palauteta;
   ii) kuukausieläke maksetaan aikaisintaan 60 vuoden iän täyttämisen ja viimeistään 66 vuoden iän täyttämisen jälkeen;
   iii) perhe-eläke-etuudet suoritetaan oikeudenomistajille;
   iv) siirto toiseen vakuutusjärjestelmään tai rahastoon hyväksytään ainoastaan, jos tällainen rahasto täyttää i, ii ja iii alakohdassa säädetyt ehdot.

2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdan b alakohdassa säädetään, virkamiehellä, joka ei ole saavuttanut eläkeikää ja joka palvelukseen tultuaan on suorittanut eläkeoikeuksiensa perustamiseksi tai säilyttämiseksi maksuja kansalliseen eläkejärjestelmään tai valitsemaansa yksityiseen vakuutusjärjestelmään tai eläkerahastoon, joka täyttää 1 kohdassa säädetyt ehdot, ja jonka palvelussuhde päättyy muusta syystä kuin kuoleman tai työkyvyttömyyden vuoksi ja jolla ei ole oikeutta vanhuuseläkkeeseen välittömästi tai myöhempänä ajankohtana, on palvelussuhteensa päättyessä oikeus erorahaan, joka vastaa toimielinten palveluksessa ollessa saatujen eläkeoikeuksien vakuutusmatemaattista arvoa. Näissä tapauksissa eläkeoikeuksien perustamiseksi tai säilyttämiseksi kansalliseen eläkejärjestelmään maksetut määrät vähennetään erorahasta muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen 42 tai 112 artiklan nojalla."

7 Euroopan unionin muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen 39 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”– – toimihenkilöllä on palvelussuhteensa päättyessä oikeus vanhuuseläkkeeseen, vakuutusmatemaattisen arvon siirtoon tai erorahaan henkilöstösääntöjen V osaston 3 luvussa ja henkilöstösääntöjen liitteessä VIII säädetyin edellytyksin. – –”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

8 Pääasian valittaja on ollut Ranskan valtion vakituinen virkamies 1.9.2006 lukien ja hän työskentelee kestävän kehityksen ylempänä teknikkona Bas-Rhinin departementin (Ranska) yhdyskuntasuunnitteluvirastossa.

9 Hänet vapautettiin henkilökohtaisista syistä tehtävistään 1.4.2011–31.8.2013, koska hän työskenteli tuolloin sopimussuhteisena toimihenkilönä Euroopan komissiossa.

10 Palattuaan alkuperäiseen virkaansa tämän tehtävistä vapauttamisen päätyttyä hän pyysi, että hänen unionin eläkejärjestelmässä saamiensa vanhuuseläkeoikeuksien vakuutusmatemaattinen arvo siirrettäisiin valtion virkamiesten eläkejärjestelmään, ja vetosi henkilöstösääntöjen liitteessä VIII olevan 11 artiklan 1 kohdan säännöksiin.

11 Hänen hakemuksensa hylättiin 10.7. ja 17.9.2014 tehdyillä kahdella päätöksellä.

12 Pääasian valittaja nosti näistä päätöksistä tribunal administratif de Strasbourgissa (Strasbourgin hallintotuomioistuin, Ranska) kumoamiskanteen, joka hylättiin 19.10.2016 annetulla tuomiolla.

13 Pääasian valittaja teki kassaatiovalituksen Conseil d'État'han (ylin hallintotuomioistuin, Ranska) ja vetosi yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaamiseen siltä osin kuin tribunal administratif de Strasbourg katsoi, että kyseessä olevien vanhuuseläkeoikeuksien vakuutusmatemaattisen arvon siirto on varattu ainoastaan niille unionin toimihenkilöille ja virkamiehille, jotka otetaan ensimmäistä kertaa jäsenvaltion hallinnon palvelukseen, mutta ei sellaisille toimihenkilöille ja virkamiehille, jotka palaavat sinne sen jälkeen, kun he ovat olleet vapautettuja tehtävistään henkilökohtaisista syistä.

14 Conseil d'État katsoi, että vastaus esitettyyn valitusperusteeseen ei ole ilmeinen ja että se, miten henkilöstösääntöjen liitteessä VIII olevaa 11 artiklaa on tulkittava, on ratkaisevaa sen käsiteltäväksi saatetun asian ratkaisun kannalta, joten se päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Onko [henkilöstösääntöjen] liitteessä VIII olevan 11 artiklan 1 kohdan säännösten soveltaminen varattu vain sellaisille virkamiehille ja sopimussuhteisille toimihenkilöille, jotka otetaan ensimmäistä kertaa kansallisen viranomaiseen palvelukseen heidän työskenneltyään virkamiehenä, sopimussuhteisena toimihenkilönä tai väliaikaisena toimihenkilönä – – unionin toimielimessä, vai voidaanko sitä soveltaa myös sellaisiin virkamiehiin ja sopimussuhteisiin toimihenkilöihin, jotka palaavat kansallisen viranomaisen palvelukseen sen jälkeen, kun he ovat työskennelleet – – unionin toimielimessä ja kun he ovat kyseisen ajanjakson ajan olleet vapautettuja tehtävistään tai olleet virkavapaalla henkilökohtaisista syistä?”

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

15 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee kysymyksellään lähinnä, onko henkilöstösääntöjen liitteessä VIII olevan 11 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että vanhuuseläkeoikeuksien vakuutusmatemaattisen arvon siirto on varattu ainoastaan sellaisille virkamiehille ja sopimussuhteisille toimihenkilöille, jotka tulevat ensimmäistä kertaa kansallisen viranomaisen palvelukseen heidän työskenneltyään unionin toimielimessä, vai voivatko tällaista siirtoa hakea myös sellaiset virkamiehet ja sopimussuhteiset toimihenkilöt, jotka palaavat kansallisen viranomaisen palvelukseen sen jälkeen, kun he ovat työskennelleet unionin toimielimessä ollessaan vapautettuja tehtävistään tai virkavapaalla henkilökohtaisista syistä.

16 Aluksi on muistutettava, että henkilöstösääntöjen liitteessä VIII olevan 11 artiklan säännöksiä sovelletaan pääasian valittajan kaltaisiin sopimussuhteisiin toimihenkilöihin Euroopan unionin muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen 39 artiklan 1 kohdassa tehdyn viittauksen johdosta. Mainitussa säännöksessä nimittäin säädetään, että toimihenkilöllä on palvelussuhteensa päättyessä oikeus vanhuuseläkkeeseen, vakuutusmatemaattisen arvon siirtoon tai erorahaan henkilöstösääntöjen V osaston 3 luvussa ja liitteessä VIII säädetyin edellytyksin.

17 Henkilöstösääntöjen liitteessä VIII olevan 11 artiklan 1 kohdan mukaan virkamiehellä tai toimihenkilöllä, joka on päättänyt tehtävänsä siirtyäkseen hallintoelimen, kansallisen järjestön tai kansainvälisen järjestön palvelukseen tai toimiakseen palkattuna työntekijänä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana, on oikeus siirtää unionilta saamiensa vanhuuseläkeoikeuksien vakuutusmatemaattinen arvo.

18 Henkilöstösääntöjen liitteessä VIII olevan 11 artiklan 1 kohdan sanamuodosta on huomautettava, että sanan ”siirtyäkseen” – jonka tavanomainen merkitys palvelukseen astuttaessa viittaa tehtävien hoitamisen aloittamiseen tai alkamiseen ajallisesti – perusteella ei sellaisenaan voida vastata kysymykseen siitä, onko kyseessä siirtyminen palvelukseen ensimmäistä kertaa vai kattaako tämä ilmaisu myös tehtäviin paluun.

19 Myöskään tämän säännöksen sanamuodon mukaisesta tulkinnasta rinnakkain henkilöstösääntöjen liitteessä VIII olevan 11 artiklan 3 kohdan, jossa viitataan virkamieheen, joka ”on palannut palvelukseen” henkilöstösääntöjen 37 artiklan 1 kohdan b alakohdan toisessa luetelmakohdassa tarkoitetun muiden tehtävien tilapäisen hoitamisen päätyttyä tai henkilöstösääntöjen 40 artiklassa säädetyn henkilökohtaisista syistä myönnetyn loman päättyessä, sanamuodon kanssa ei ole apua tämän kysymyksen ratkaisemiseksi. Henkilöstösääntöjen liitteessä VIII olevan 11 artiklan 1 ja 3 kohtien erilainen sanamuoto on nimittäin sellaisenaan osoitus niiden erilaisesta ulottuvuudesta. Mainitun artiklan 3 kohdassa, joka koskee erityistapausta, jossa virkamies on tilapäisesti hoitanut muita tehtäviä tai henkilöstösäännöissä säädetyllä henkilökohtaisista syistä myönnetyllä lomalla, viitataan siten nimenomaisesti kyseisen artiklan 2 kohdan soveltamisedellytyksiin.

20 Henkilöstösääntöjen liitteessä VIII olevan 11 artiklan 1 kohtaan sisältyvästä ilmaisusta ”siirtyäkseen – – hallintoelimen – – palvelukseen” on muistutettava, että sekä unionin oikeuden yhtenäinen soveltaminen että yhdenvertaisuusperiaate edellyttävät, että unionin oikeuden sellaisen säännöksen sanamuotoa, joka ei sisällä nimenomaista viittausta jäsenvaltioiden oikeuteen sisältönsä ja ulottuvuutensa määrittämiseksi, on tavallisesti tulkittava koko unionissa itsenäisesti ja yhtenäisesti ja että tässä tulkinnassa on otettava huomioon säännöksen asiayhteys ja kyseisellä lainsäädännöllä tavoiteltu päämäärä (tuomio 15.10.2015, Axa Belgium, C-494/14, EU:C:2015:692, 21 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

21 Asiayhteydestä, johon henkilöstösääntöjen liitteessä VIII oleva 11 artikla kuuluu, on muistutettava, että mainitussa liitteessä olevien 11 ja 12 artiklan säännöksiä muutettiin asetuksella N:o 723/2004 toteutetulla henkilöstösääntöjen uudistuksella. Kuten kyseisen asetuksen johdanto-osan 32 perustelukappaleesta ilmenee, unionin lainsäätäjä on halunnut muuttaa erokorvausta koskevia sääntöjä vanhuuseläkeoikeuksien siirtoa koskevien unionin sääntöjen huomioon ottamiseksi ja tämä olisi saatava aikaan oikaisemalla tietyt epäjohdonmukaisuudet ja lisäämällä joustavuutta.

22 Näiden säännösten muuttaminen heijastaa unionin lainsäätäjän tahtoa vähentää niiden tapausten määrää, joissa toimihenkilöt, joilla ei ole oikeutta vanhuuseläkkeeseen sen vuoksi, että he ovat olleet palveluksessa alle kymmenen vuotta, voivat saada erorahan, ja laajentaa mahdollisuutta siirtää vanhuuseläkeoikeudet toiseen eläkejärjestelmään.

23 Asetuksella N:o 723/2004 toteutetun henkilöstösääntöjen uudistuksen, jossa pääsääntönä on se, että vanhuuseläkeoikeudet voidaan siirtää, ja jossa eroraha on edelleen erityinen poikkeusmekanismi, johon sovelletaan tiukkoja edellytyksiä, tavoitteesta on todettava, että unionin lainsäätäjän tarkoituksena on ollut edistää unionin julkishallinnon houkuttelevuutta. Henkilöstösääntöjen liitteessä VIII olevan 11 artiklan mukaisella vanhuuseläkeoikeuksien siirtojärjestelmällä, joka mahdollistaa koordinoinnin kansallisten eläkejärjestelmien ja unionin eläkejärjestelmän välillä, pyritään helpottamaan siirtymistä kansallisista, julkisista tai yksityisen sektorin, tehtävistä unionin hallinnon tehtäviin ja takaamaan siten se, että unionin palvelukseen voidaan valita mahdollisimman ammattitaitoisia henkilöitä, joilla on jo asianmukainen ammatillinen kokemus (ks. vastaavasti tuomio 16.12.2004, My, C-293/03, EU:C:2004:821, 44 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

24 Unionin lainsäätäjä on lisännyt joustavuutta vanhuuseläkeoikeuksien siirron suhteen molempiin suuntiin, jotta saataisiin paremmat mahdollisuudet valita sellaista henkilöstöä, jolla on asianmukainen ammatillinen kokemus, ja se on siten poistanut epävarmuudet, joita tietyille toimihenkilöille oli aiheutunut heidän palvelussuhteensa mahdollisesta päättymisestä sekä siitä, että vastaavia vanhuuseläkeoikeuksia ei ollut mahdollista saada.

25 Vaikka unionin tuomioistuin katsoikin jo ennen asetuksella N:o 723/2004 toteutettua henkilöstösääntöjen uudistusta, että henkilöstösääntöjen liitteessä VIII olevan 11 artiklan 1 kohdassa sallittiin kansalliseen järjestelmään palaamisen yhteydessä se, että kyseiseen järjestelmään siirretään unionin eläkejärjestelmässä saatujen vanhuuseläkeoikeuksien vakuutusmatemaattinen arvo (tuomio 29.6.1988, Gritzmann-Martignoni v. komissio, 124/87, EU:C:1988:345, 17 kohta), näin on sitäkin suuremmalla syyllä tästä uudistuksesta lähtien.

26 Henkilöstösääntöjen liitteessä VIII olevan 11 artiklan 1 kohdassa säädettyjen, vanhuuseläkeoikeuksien siirtoa koskevien edellytysten suppea tulkinta, jotka Ranskan hallinnossa on omaksuttu siten, että ranskalaiselta virkamieheltä, joka on työskennellyt unionin toimielimen palveluksessa rajoitetun ajan, evätään mahdollisuus siirtää kyseisenä aikana saadut vanhuuseläkeoikeudet, on selvästi vastoin tällä säännöksellä tavoiteltua päämäärää, jona on taata suuri joustavuus vanhuuseläkeoikeuksien siirrossa ja mahdollistaa ammattitaitoisten henkilöiden valinta.

27 Tästä seuraa, että sekä sellaisten virkamiesten ja sopimussuhteisten toimihenkilöiden, jotka otetaan ensimmäistä kertaa kansallisen viranomaisen palvelukseen, että sellaisten virkamiesten ja sopimussuhteisten toimihenkilöiden, jotka palaavat sinne muun muassa oltuaan vapautettuja

tehtävistään tai virkavapaalla henkilökohtaisista syistä, on voitava hakea henkilöstösääntöjen liitteessä VIII olevan 11 artiklan 1 kohdassa säädettyä vanhuuseläkeoikeuksien vakuutusmatemaattisen arvon siirtoa.

28 Henkilöstösääntöjen liitteessä VIII olevan 11 artiklan 1 kohdan muunlainen tulkinta, jonka mukaan pääasian valittajan kaltaisella henkilöllä ei olisi oikeutta unionin eläkejärjestelmässä saatujen vanhuuseläkeoikeuksien vakuutusmatemaattisen arvon siirtoon, olisi ristiriidassa työntekijöiden vapaan liikkuvuuden periaatetta koskevien EUT-sopimuksen määräysten kanssa.

29 Tässä yhteydessä on muistutettava, että unionin virkamies tai toimihenkilö voi olla SEUT 45 artiklassa tarkoitettu siirtotyöläinen. Vakiintuneesta oikeuskäytännöstä nimittäin ilmenee, että muussa jäsenvaltiossa kuin kotijäsenvaltiossaan työskentelevä unionin kansalainen ei lakkaa olemasta kyseisessä artiklassa tarkoitettu työntekijä sen vuoksi, että hän työskentelee kansainvälisessä järjestössä (tuomio 16.2.2006, Öberg, C-185/04, EU:C:2006:107, 12 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja tuomio 6.10.2016, Adrien ym., C-466/15, EU:C:2016:749, 24 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

30 Tästä seuraa, ettei pääasian valittajan kaltaiselta unionin kansalaiselta, joka työskentelee unionin toimielimen tai muun elimen palveluksessa muussa jäsenvaltiossa kuin kotijäsenvaltiossaan, voida evätä oikeutta hänelle SEUT 45 artiklassa turvattuihin oikeuksiin ja sosiaalietuuksiin (tuomio 6.10.2016, Adrien ym., C-466/15, EU:C:2016:749, 25 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

31 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan SEUT 45 artikla on esteenä kaikille sellaisille toimenpiteille, jotka – vaikka niitä sovellettaisiin ilman kansalaisuuteen perustuvaa syrjintää – voivat haitata sitä, että unionin kansalaiset käyttävät EUT-sopimuksessa taattuja perusvapauksia, tai jotka tekevät niiden käytöstä vähemmän houkuttelevaa (tuomio 6.10.2016, Adrien ym., C-466/15, EU:C:2016:749, 26 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

32 Unionin tuomioistuin on siten katsonut, että sitä, että työntekijältä evätään useiden jäsenvaltioiden lainsäädännön mukaan kertyneiden kausien yhteenlaskemista koskeva oikeus, ottamatta huomioon kansainvälisissä järjestöissä täyttyneitä kausia, on pidettävä SEUT 45 artiklassa tarkoitetun työntekijöiden vapaan liikkuvuuden rajoituksena (ks. vastaavasti tuomio 4.7.2013, Gardella, C-233/12, EU:C:2013:449, 45 kohta).

33 Nyt käsiteltävässä asiassa Ranskan hallinnossa henkilöstösääntöjen liitteessä VIII olevan 11 artiklan 1 kohdasta omaksuttu tulkinta on omiaan asettamaan epäedullisempaan asemaan sellaiset kyseisen jäsenvaltion virkamiehet, jotka ovat käyttäneet liikkumisvapauttaan ottaessaan vastaan työpaikan unionin toimielimessä, verrattuna sellaisiin virkamiehiin, jotka ovat jääneet kyseiseen jäsenvaltioon, koska viimeksi mainituille kertyy yhtäjaksoinen maksukausi, kun taas ensin mainittujen maksukaudet keskeytyisivät, koska heidän unionin eläkejärjestelmässä saamiensa vanhuuseläkeoikeuksien siirto evätään.

34 Lisäksi unionin tuomioistuin on jo katsonut henkilöstösääntöjen liitteessä VIII olevan 11 artiklan 2 kohdan osalta, että jäsenvaltion kieltäytyessä ryhtymästä tarvittaviin toimenpiteisiin kansallisessa eläkejärjestelmässä ansaittujen vanhuuseläkeoikeuksien vakuutusmatemaattisen arvon tai kiinteällä korolla lasketun arvon siirtämiseksi kyseisessä artiklassa tarkoitettuun unionin eläkejärjestelmään, se vaikeuttaa tietyn palvelusajan omaavien kansallisten virkamiesten ottamista unionin palvelukseen, koska siirtyessään kansallisen hallinnon palveluksesta unionin toimielinten

palvelukseen he menettäisivät sellaiset vanhuuseläkeoikeudet, joihin heillä olisi oikeus, jos he eivät olisi suostuneet tulemaan unionin palvelukseen (ks. vastaavasti tuomio 16.12.2004, My, C-293/03, EU:C:2004:821, 45 kohta ja tuomio 4.2.2015, Melchior, C-647/13, EU:C:2015:54, 26 kohta).

35 Tällaisia seurauksia ei voida hyväksyä, kun otetaan huomioon, että jäsenvaltioilla on velvollisuus vilpittömään yhteistyöhön ja vilpittömään avunantoon suhteessa unioniin, mikä ilmenee SEU 4 artiklan 3 kohdassa jäsenvaltioille asetetusta velvoitteesta tukea unionia sen täyttäessä tehtäviään (ks. tuomio 16.12.2004, My, C-293/03, EU:C:2004:821, 48 kohta ja määräys 9.7.2010, Ricci ja Pisaneschi, C-286/09, ei julkaistu, EU:C:2010:420, 33 kohta).

36 Lisäksi unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan velvollisuus noudattaa henkilöstösääntöjä, jotka ovat kaikilta osiltaan velvoittavia ja joita sovelletaan sellaisenaan, koskee jäsenvaltioita (tuomio 20.10.1981, komissio v. Belgia, 137/80, EU:C:1981:237, 7 kohta ja tuomio 10.5.2017, de Lobkowicz, C-690/15, EU:C:2017:355, 42 kohta), mukaan lukien sekä kansalliset tuomioistuimet että myös kaikki kyseisen jäsenvaltion elimet, hallintoviranomaiset mukaan lukien (tuomio 19.12.2019, GRDF, C-236/18, EU:C:2019:1120, 35 kohta).

37 Tästä seuraa, että henkilöstösäännöt – unionin sisäiseen hallintojärjestykseen kohdistuvien vaikutusten lisäksi – velvoittavat myös jäsenvaltioita siltä osin kuin jäsenvaltioiden myötävaikutus on tarpeen niiden täytäntöönpanoa varten (tuomio 20.10.1981, komissio v. Belgia, 137/80, EU:C:1981:237, 8 kohta ja tuomio 13.2.2019, Rohart, C-179/18, EU:C:2019:111, 15 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen), ja kansallisten viranomaisten on pidättäydyttävä kaikista toimenpiteistä, joilla pyritään rajoittamaan henkilöstösäännöissä tarjottujen mahdollisuuksien soveltamisalaa.

38 Edellä esitetyn perusteella kysymykseen on vastattava, että henkilöstösääntöjen liitteessä VIII olevan 11 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että vanhuuseläkeoikeuksien vakuutusmatemaattisen arvon siirtoa voivat hakea sekä sellaiset virkamiehet ja sopimussuhteiset toimihenkilöt, jotka tulevat ensimmäistä kertaa kansallisen viranomaisen palvelukseen heidän työskenneltyään unionin toimielimessä, että myös sellaiset virkamiehet ja sopimussuhteiset toimihenkilöt, jotka palaavat kansallisen viranomaisen palvelukseen sen jälkeen, kun he ovat työskennelleet unionin toimielimessä olleessaan vapautettuja tehtävistään tai virkavapaalla henkilökohtaisista syistä.

Oikeudenkäyntikulut

39 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kahdeksas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Euroopan unionin virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen liitteessä VIII olevan 11 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että vanhuuseläkeoikeuksien vakuutusmatemaattisen arvon siirtoa voivat hakea sekä sellaiset virkamiehet ja sopimussuhteiset toimihenkilöt, jotka tulevat ensimmäistä kertaa kansallisen viranomaisen palvelukseen heidän työskenneltyään unionin toimielimessä, että myös sellaiset virkamiehet

ja sopimussuhteiset toimihenkilöt, jotka palaavat kansallisen viranomaisen palvelukseen sen jälkeen, kun he ovat työskennelleet unionin toimielimessä ollessaan vapautettuja tehtävistään tai virkavapaalla henkilökohtaisista syistä.

Allekirjoitukset